

O I S

O V I N Y

Nepostradatelný informační a inspirační zdroj pracovníků OIS

Pravicový, liberální chem.inž. občasník

Slovo úvodem

Podzim

Přišel podzim, listí padá,
splín spad i na moje záda,
než udělám tučet kroků,
bude tady konec roku.

To tam je teď slunce vláhé,
větrem tančí vločky nahé,
děšť si zpívá baladu
a mě kazí náladu.

Všude je jen bláto, louže,
po ránu to trochu klouže,
pro klouzačku nemám vlohu,
určitě si zlomím nohu.

V.H.

Motto

„Nejlepší pomocná ruka se nachází na konci tvého ramene“!

Z našich reklam a inzerátů

„Půjčovna filmů Lucerna-film uvádí do našich kin nové eko-scifi. Scénář a režie Chemapol. V hlavních rolích Spolana, Fatra, Synthesia. V rolích statistiků my všichni. Reference v našich vodách a ovzduší.“ Vstupenky k dostání na burze či v RM-systému.“

Říká se . . .

„... že, kde to žije, tak tam ještě nedorazily spolanské insekticidy“!

Top svět

Časopis Business Week uveřejnil žebříček tisíce největších světových firem podle jejich tržní hodnoty. Ta se odvozuje z tržní ceny akcií a jejich počtu. Tady je ukázka z tohoto výběru.

Poř.	Firma	hodnota mld.\$
1	General Electric	198.1
2	Coca Cola	169.9
3	Shell	169.0
5	Microsoft	148.6
6	Exxon	147.2
7	Intel	124.1
8	Toyota	108.7
10	Philip Morris	106.6
12	Procter & Gamble	93.4
13	IBM	85.9
25	Deutsche Telecom	61.0
35	Hewlett-Packard	52.5
48	Ford	44.7
53	General Motors	41.8
60	Motorola	39.4
69	McDonald's	34.8
77	Siemens	31.8
136	Volkswagen	22.3

A jak to vypadá se Spolanou v Top 100 ČR? Letos se umístila na 35. místě (už byla jednou tuším také 21.) a mezi firmami s největším exportem dokonce na 7. místě. Ještě, že kriteriem nebyl zisk.

Řekni mi co čteš ...

a já ti řeknu jaký jsi praví jedno přísloví. Před lety jsem jeho aplikaci rozesmál svoji dceru připravující se k maturitě. Věřte, nevěřte četla zrovna *Idiota*.

Úsměv mi však mrzne na rtech, když si uvědomím, že já nečtu ani toho. Místo toho čtu především podnikovou legislativu, které přibývá jako hub po dešti a která jistě brzy dosáhne rozsahu Ottova naučného slovníku. Sami uznáte, že to není četba příliš povznášející a jistě se podepisuje na mém slovníku a vyjadřovacích schopnostech. Však jsem nedávno oznámil dysfunkci faxu svému nadřízenému slovy: „*V papíru došel fax*“! Jistě bych však dopadl ještě hůře, kdybych četl opravdu každou legislativu, kterou podepisuji. V lepších chvílích pak čtu návrhy projektů, studie uskutečnitelnosti, různé přehledy, rozpočty města či TÚ a zápisy z kolegia. Je-li už opravdu dobře, tak odborné časopisy, HN a Ekonomy (ty poslední péčí Spolany však již jen do konce t.r.) a jako koníčka ve chvílích intimního volna pak počítačové manuály. Naštěstí se mi jednou za pár let něco přihodí, jako operace žlučníku či břišní kýly a já si pak v době rekonvalescence přečtu i útlejší beletrii či román. Ale básničku, tu si raději napíšu sám. Není potom divu, že takto deformován a jednostranně utloukán si občas musím říci dost a vydat jedny OISOVINY. A ono to pomáhá, aspoň na čas. Doporučuji!

Virus EBOLA

Virus *EBOLA* byl podle časopisu Science znám už starým Řekům. Je velmi pravděpodobné, že virus *EBOLA* byl příčinou obrovské epidemie, která postihla Athény v letech 430-425 př.n.l. Onemocnění, které tehdy usmrtilo kolem 300 tis. lidí, se projevovalo stejnými příznaky jako „dnešní“ horečka *EBOLA*.

Klobouk dolů před historiky, kteří z více jak dva tisíce let starých záznamů dovedou rozlišit popisované příznaky od jiných epidemických metel jako mor, cholera a spoustu dalších. Jedou se možná také dozvíme, že dinosauři v důsledku své velké promiskuity vyhybnuli na AIDS. Člověk vůbec rád vnáší své moderní vymoženky do vysvětlujících teorií. V době, kdy se kopal Suezský průplav byla vyslovena teorie o kanálech na Marsu a úspěchy počátků kosmonautiky oživily zase teorie o dávných návštěvách z vesmíru či tunguzský meteorit jako havárii atomové kosmické lodi..

Rozum a Víra

ještě jednou telegraficky a na chvíli zase naposledy

Jediná odpověď, která mě napadá zní :
Kdybych věděl co nevím, byl bych šťastný nebo nešťastný ? Nemá smysl dokazovat či vyvracet, co se nedá dokázat ani vyvrátit !

Víra se nedokazuje, ta se buď cítí nebo necítí! Mám-li rád švestkové knedlíky, tak to prostě vím a taky si to nepotřebuju nijak zdůvodňovat.

Na víře mě vadí, že chce být absolutní. Je to tak a tečka. Neříká proč. Jaká je pak role člověka? Jen žít podle správných pravidel? Tak žijí i zvířata podle instinktů. Proč pak má člověk rozum a svobodu rozhodování?

V bibli je řada situací odporujících přírodním zákonům. Proč se tyto zázraky dály kdysi a nedějí se už dnes? Je to jen potřebná legenda k přesvědčení starověkého člověka, dnes už překonaná a nebo je to integrální součást víry?

Dovedu si představit Víru jako jakýsi základní princip vzniku a existence světa, vesmíru, ale těžko jako doslovnou interpretaci příběhů Bible.

Na Rozumu mi vadí, že je moc střízlivý, pragmatický. Dává životu spíše náplň než cíl či vizi .

Rozum končí na smrtelné posteli.

Dostal-li člověk jednou do vínku rozum, musí chtít nechtě i potenciální víru tímto rozumem testovat a hodnotit. Opak by vyžadoval potlačit tento rozum.

Stačí ke štěstí jen rozum? Nebo ještě něco? A co?

Jak je vidět ne náhodou je v titulku spojka a a nikoliv nebo. Tyto pojmy by se neměly navzájem potírat a vítězit nad sebou. Měly by být spíše ve vztahu komplementárním - doplňkovém. Co neumí nejlépe jeden, ať zkusí ten druhý.

Střední třída

Byl jsem už nahoře, byl jsem už dole,
houmlesák pod mostem říkal mi vole.
Dvakrát jsem vystřídal blahobyt bídou,
teď přišla pohroma, jsem střední třidou.

Proč střední třída, proč se tak bojí?
Proč každá vláda na ni se hojí?
Proč každý ministr, když dojde groš,
jenom těm potřebným vystele koš?

Zaplatím vzdělání, zaplatím chleba,
zaplatím dálnice, vše co je třeba.
Zaplatím podpory, bankéřům žlab,
zaplatím všechno, jsem férový chlap.
Ráno jdu do práce, vycedím pot,
každému problému ulomím hrot,
a když mě v noci pak přitlačí můra,
vím, že těch starostí další je fůra.

Vždycky když v tunelu octne se banka,
na naší reformě černá se kaňka,
nebo snad koruna není dost tvrdá,
tak střední třída rezervy dodá.
Deficit bilance udělá skok,
statistik zapláče, byl špatný rok,
a když už v školách chybí i křída,
kdo je pak na radě? No, střední třída.

Proč střední třída, proč se tak bojí?
Proč už i parlament klidně ji dojí?
Proč každý poslanec, tiše jak duch,
malinko přitáhne, přivře ji vzduch?

Kolik ještě snese, než klesne udolána,
možná bude stačit už ta příští rána.
Na Olšanech pomník, tam co je ta brána,
čerstvý nápis hlásá, zde je pochována,
naše střední třída, pevný pilíř státu.
A pak celý národ oplakává ztrátu.
Už se v duchu vidím, než rozkveté kvítí,
jak se zase houpám v sociální síti.
V.H.

Sociálně morbidní

Silná pevná větev, hustý lesiček,
je vůkol mého dubu.
Pane premiére, další balíček
a já tam viset budu.

Já se tam klátit budu,
jak třtina ve větru,
na tom našem dubu,

jenom tak ve svetu.

Já už tam viset budu,
před šestou hodinou,
nežli sušit hubu,
tak s celou rodinou.

V.H.

Zajímavosti

Goldbachův problém (1742): sudá čísla lze psát ve tvaru součtu dvou prvočísel $4 = 2+2$, $6 = 3+3$ nebo $10 = 5+5 = 3+7$, $24 = 11+13$ obecně to není dokázáno, ačkoliv neexistuje protipříklad.

Štropův problém (1997): hospodářský výsledek Spolany po r. 1994 lze vyjádřit jako rozdíl dvou kladných čísel, z nichž to druhé musí být větší. Obecně to není dokázáno, ačkoliv neexistuje protipříklad.

Máte dost vzduchu ?

Těsné padnoucí slipy sice možná opticky zvyšují dojem „mužnosti“, ve skutečnosti však pánům škodí. V obepínajícím prádle se totiž varlata přehřívají a klesá plodnost i potence. S tímto varováním přišla londýnská klinika Well-Man, která se specializuje na léčbu pánských problémů, od obezity po prostatu. Potíže s potencí a plodností mohou zvýšit zejména slipy z umělých vláken, které se nosí pod těsnými džínami. Ideální jsou údajně bavlněné trenýrky s odstávajícími nohavičkami. V zájmu produkce zdravého spermatu a testosteronu musí být k těmto životně důležitým partiím volný přístup vzduchu.

Kdo je čím ?

Již si pomalu zvykáme, že všechno má svého vlastníka a nejinak je tomu i se subjekty v našem okolí, které ovlivňují náš život a to někdy až zásadně. Nebude tedy škodit připomenout si aktuální vlastnické poměry:

Spolana	FNM	36,73 %
	Chemapol	16,67 %
	Bankovní holding a.s.	28,58 %
Chemapol *	IPB	10,23 %
	IPF KB	10,18 %
	Katnek Securities a.s.	11,58 %
TIÚ	Sitel s.r.o.	57,96 %
	Spolana	15,27 %

* Poslední uvedený údaj z letošního jara. Od té doby již HN v přehledu Chemapol neuvádí.

Víte proč ?

- Máme výrazný chuťový vjem na tuky, cukry a sůl? - protože jako pravěcí lovci jsme tyto energeticky bohaté potraviny a minerály potřebovali k úspěšnému přežití a současně byly poměrně obtížně získatelné. Proto příroda zařídila, že když už jsme na ně narazili, strašně nám zachutnaly. A komu ne, ten časem vymřel. Celulózy a vláknin bylo všude kolem plno a proto nám dodnes nechutná.
- Jsmo sexuálně žárliví na svého partnera? - abychom zabezpečili šíření svých genů ve svých dětech. Ten, kdo by byl liknavý by lehce mohl šířit ve „svých“ dětech sousedovy geny. Je zajímavé, jak tyto archaizmy v nás přežívají i v době relativně spolehlivé antikoncepce a transformovaly se spíše do oblastí morálky (nebo snad ješitnosti?).

Jak je to s inflací?

Již úspěšně dosažená a předpokládaná inflace v ČR vypadá takto:

Rok	Index růstu %	Míra inflace %
1992	-3,3	11,1
1993	0,6	20,8
1994	2,7	10,0
1995	4,8	9,1

1996	4,1	8,8
1997	2,5 - 3	9,5
1998	3 - 4,5	8,0

Z těchto údajů také vyplývá, že jestli jste měli od r. 1992 ušetřeno 1 000 Kč doma ve slammiku, koupíte si za ně letos na vánoce tolik, jako v r. 1992 za 307 Kč! Samozřejmě situace se významně zlepšila, pokud jste měli vklad v peněžním ústavu a pobírali úrok. Pak vám zůstane kupní síla téměř 800 Kč roku 1992.

Co je to čas ?

„Čas je podstata vědomí a myšlení“. (Bergson)

„Čas je předem daný rámeček do něhož se jeden po druhém umísťují výsledky naší citové zkušenosti“. (Kant)

„Čas je pro nás dojem, který v naší paměti zanechává řada za sebou jdoucích událostí, o nichž jsme si jisti, že k nim došlo postupně“. (Laplace)

„Co je to čas? Když se mě na to nikdo neptá, tak to vím, ale snažím-li se to někomu vysvětlit, už to zas nevím“. (sv. Augustin)

A troška opakování neuškodí

- Za systém jakosti je odpovědné vedení podniku. Každý pracovník se s ním seznamuje, kromě pravidelných školení, v *Příručce jakosti* a jednou ročně v čas. Spolana. TÚ má na každý rok rozvedeny hlavní úkoly v oblasti systému jakosti. Letos 10. - 13.11. se koná certifikační 3-letý přísnější audit certifikace ISO 9001.
- Jak se chovat a postupovat v jednotlivých situacích popisuje podniková legislativa (SGŘ, PGR, TGR), která je uložena kde? No přece na sekretariátě OIS!
- Kromě toho výslovně nesmíte kopírovat ČSN, vrtat na stojanové vrtače a držet přitom vrtaný předmět v rukavicích a posunovat vozy na vlečce, zejména ne pod vlivem alkoholu.

hasiči, ohlašovna požárů	2222 nebo 150
dispečerské odd. podniku	2555
rychlá záchranná služba	4323 nebo 155
policie ČR Neratovice	2205 nebo 158

Pozor na chřipku!

Žádná epidemie v tomto století si nevyžádala tolik lidských obětí jako zdánlivě banální nemoc - chřipka. Vědci nevyklučují, že se objeví nový kmen chřipkových supervirů, který se v několika týdnech rozšíří po celé zeměkouli. Druhé desetiletí našeho století se chýlí ke konci, stejně jako nenáviděná světová válka, když ničeho nic udeřila. Tzv. **španělská chřipka** (virus se šíří západovýchodním směrem a do Evropy tedy „přišel“ ze Španělska) si své oběti nevybírala a stali se jimi vojáci v zákopech i milionáři za zdmi svých venkovských sídel. Epidemie zasáhla prakticky všechny země. Při pitvě zemřelých patologové zděšeně hleděli na jejich plíce, poničené jako po TBC a plné krve. Příčinou smrti však nebyl plicní mor, nýbrž choroba, která se předtím léčila týdenním pobytem na lůžku. Kmen viru, který se objevil v r. 1918 byl nejagresivnějším ze všech známých původců přenosných chorob. Během několika měsíců se jím infikovalo přes miliardu lidí a v konečném důsledku mu podlehl dvakrát více lidí, než kolik jich zůstalo na bojištích první světové války. Odhady hovoří dokonce o 20 milionech mrtvých! Takovým výsledkem se nemohl pochlubit ani žádný ze středověkých morů.

O 80 let později nejsme o moc dál - kdyby se objevil podobně agresivní kmen chřipky, vypukla by stejně děsivá pandemie. O něco menší celosvětové chřipkové pohromy propukly v letech 1890, 1900, 1957 a 1968, ty si však vyžádaly „jen“ statisíce lidských životů. Chřipkový virus zůstává hrozbou i v současnosti. Nikdo se neodvážá přesně předpovědět, kdy vhodně zmutovaný virus udeří. Za deset let nebo možná už letos? K pojmu stoletá voda přibývá tedy i *stoletá chřipka*. Takže nebuďme zase tak bohorovně klidní, že v našem mírném středoevropském prostoru, plném demokracie a prostém nebezpečné fauny se

nám nemůže nic stát. Ostatně letošní léto mnohým napovědělo.

Pozn.: Víte, že horečka zvyšuje tepelné ztráty organismu přibližně o 7 % na každý stupeň?

Opakování střední školy

Zkuste si vyřešit rovnici $x + \sqrt{x^2 - 8} = 2$

a provést dosazení zkouškou. Pokud budou problémy, nemusíte hned vracet maturitní vysvědčení. Příroda (a redakční rada) bývá někdy zlomyslná.

Z dějin chem. inženýrství IV

Archiv OIS opět vydal fragment, tentokrát jen velmi útržkovitý, který nám připomíná odkaz našeho předchůdce a nedostižného vzoru Jana Kostky Komárka.

... O jeho hluboce citlivém vztahu k přírodě svědčí i to, že když Komárek v Neratovicích začíná vyrábět první hubič a odpuzovač komárů a vůbec dotěrného hmyzu pod názvem „KOMAR-HALTER“, označuje ho na obalu dovětkou „bratři promiňte“.

Mistr předběhl svoji dobu také v oblasti kvality. Více jak sto let před ISO 9000 odmítá v balírně zaměstnávat slepce a zavádí *Rukověť jakosti*, kde rozlišuje výrobky do několika kategorií: *povedlo se; chybička se vloudí; zákazník nepozná; zákazník pozná a vrátí*. Desetiletí před Hoffmannovým Aspirinem izoluje z vrbových listů substanci, která „tlumí horkost a zklidňuje hysterické ženy“. Jejimu dalšímu vývoji však zabránila vypuknutí prusko-rakouská válka a mistrovy potíže s prostatou.

Jeho objevy v oblasti tepelných výměníků poznal rušný Silvestr roku 1848. Pohled na sokolskou kapelu zdecimovanou rakouskou policií ho inspiroval k typu „*trubka v trubce*“ a oběti přílišných oslav, které skončily ve Vltavě spolu s purkmistrovou parukou k typům „*s plovoucí hlavou*“ a „*vlásenka*“. Také pivovarnictví nebylo ušetřeno mistrova zájmu. Je pravdou, že slovo *pilsner* pochází z německého tvaru názvu Plzně, ale málokdo už ví, že pivní typ „*ležák*“ pojmenoval Komárek na počest svého synovce, notorického opilce a povaleče.

Komárek rasantně vystoupil proti alternativním metodám v lučbě, které se začaly objevovat zejména po oslabení monarchie po prohrané prusko-rakouské válce. Jakýsi dr. Nehuda předváděl přeměnu etanolu v éter za pomoci cikánského guru jako média a zběhlý učitel Kuklík dokonce odstraňoval nežádoucí butadien z buténu, na nefungujícím zařízení, zaříkáváním. Mistr s nimi ostře polemizuje v revue „*Panevropská lučba*“ sérií článků pod názvem „*Jeden krok vpřed, dva vzad*“ (*orig. Ein Schritt forwards, zwei zurück*). Říká: „*Takové snažení toliko dobré pro vojtěšskou pouť jest. Cožpak úspěch seriozního podnikání a zaměstnanost dělnictva by měly záviset na tom, jestli nějaký cikán přijde ráno do práce a zvedne se mu virgule!*“

AUTOCENZUROVÁNO !

Demokracie,
to je také
odpovědnost !

Zde měl být původně nevhodný článek či
laciný vtíp!

A slovo závěrem

Tak vánoce tu máme *cobydup*, ženy se nám zase začínají schovávat do kabátů, houby už taky nic moc a tak byste měli začít myslet na rodinu. Připravte ji také nějaký ten balíček, přinejhorším aspoň *balíček opatření*. Jistě se už těší, co si pro ně vymyslíte letos.